

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-537/13

**Birutė Šiba
proti
Arūnas Devėnas**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Lietuvos Aukščiausiasis Teismas)

„Predhodno odločanje — Direktiva 93/13/EGS — Področje uporabe — Potrošniške pogodbe —
Pogodba o opravljanju pravnih storitev, sklenjena med odvetnikom in potrošnikom“

Povzetek – Sodba Sodišča (deveti senat) z dne 15. januarja 2015

- Varstvo potrošnikov — Nedovoljeni pogoji v pogodbah, sklenjenih s potrošniki — Direktiva 93/13 — Področje uporabe — Pogodba o opravljanju pravnih storitev, sklenjena med odvetnikom in fizično osebo — Vključitev*
(Direktiva Sveta 93/13, deseta uvodna izjava in člen 2(b) in (c))
- Varstvo potrošnikov — Nedovoljeni pogoji v pogodbah, sklenjenih s potrošniki — Direktiva 93/13 — Cilj — Varstvo šibkejše stranke — Uporaba v okviru pogodb o opravljanju pravnih storitev*
(Direktiva Sveta 93/13, deseta uvodna izjava)
- Varstvo potrošnikov — Nedovoljeni pogoji v pogodbah, sklenjenih s potrošniki — Direktiva 93/13 — Področje uporabe — Vpliv javne ali zasevne narave opravljanja storitev, ki so predmet pogodbe — Neobstoj — Izjema — Določila, dogovorjena v pogodbah o opravljanju pravnih storitev*
(Direktiva Sveta 93/13, deseta in štirinajsta uvodna izjava in člen 2(c))
- Varstvo potrošnikov — Nedovoljeni pogoji v pogodbah, sklenjenih s potrošniki — Direktiva 93/13 — Nedovoljen pogoj v smislu člena 3 — Presoja nacionalnega sodišča — Merila*
(Direktiva Sveta 93/13, člena 4(1) in 5)

1. Direktivo 93/13 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah je treba razlagati tako, da se uporablja za tipske pogodbe o pravnih storitvah, ki jih skleneta odvetnik in fizična oseba, ki ne uresničuje ciljev, ki spadajo v okvir njene poklicne dejavnosti.

Kot je namreč navedeno v deseti uvodni izjavi Direktive 93/13, se morajo enotni predpisi glede nedovoljenih pogodbenih pogojev uporabljati za vse pogodbe, sklenjene med prodajalci ali ponudniki in potrošniki, kot so opredeljeni v členu 2(b) in (c) navedene direktive. Direktiva 93/13 torej z navedbo lastnosti pogodbenih strank, in sicer glede na to, ali delujejo v okviru svoje poklicne dejavnosti ali ne,

opredeljuje pogodbe, za katere se uporablja. Tako je odvetnik, ki proti plačilu opravlja pravne storitve za fizično osebo, ki uresničuje svoje zasebne cilje, prodajalec ali ponudnik v smislu člena 2(c) Direktive 93/13. Pogodba o opravljanju takih storitev pa zato spada na področje uporabe te direktive.

(Glej točke 20, 21, 24, 35 in izrek.)

2. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 22 in 23.)

3. Ob upoštevanju cilja varstva potrošnikov, ki ga uresničuje Direktiva 93/13 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah, javna ali zasebna narava dejavnosti prodajalca ali ponudnika oziroma posebnost naloge, ki jo opravlja, nista upoštevni pri odločanju o uporabi te direktive. V zvezi s tem člen 2(c) Direktive 93/13 zajema vsako poklicno dejavnost bodisi na javnopravnem bodisi zasebnopravnem področju in se ta direktiva, kakor je navedeno v njeni štirinajsti uvodni izjavi, uporablja tudi za obrti, poklice in posle v okviru javnega prava.

Zato v zvezi s pravnimi storitvami, ki jih proti plačilu opravlja odvetnik, okoliščina, da morajo odvetniki v okviru svojih dejavnosti paziti na spoštovanje zaupnosti svojega odnosa s stranko potrošnikom, ne pomeni ovire za uporabo Direktive 93/13 pri tipskih določenih pogodb o opravljanju pravnih storitev. Pogodbena določila, ki niso dogovorjena posamično, zlasti tista, ki so bila oblikovana za splošno uporabo, sama po sebi namreč ne vsebujejo osebnih podatkov o strankah odvetnika, katerih razkritje bi lahko pomenilo kršitev varovanja poklicne tajnosti. Seveda obstaja možnost, da bi posebno oblikovanje pogodbenega določila, zlasti določila o načinih plačila odvetniške nagrade – vsaj naključno – razkrilo nekatere vidike odnosa med odvetnikom in stranko, ki bi morali ostati tajni. Vendar pa je tako določilo dogovorjeno posamično in je zato izvzeto iz uporabe Direktive 93/13.

(Glej točke 25, 28 in od 30 do 32.)

4. Pri presoji nepoštenosti pogodb, za katere velja Direktiva 93/13 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah, je treba v skladu s členom 4(1) navedene direktive v povezavi z njeno osemnajsto uvodno izjavo upoštevati naravo storitev, ki so predmet teh pogodb. To presoji mora opraviti nacionalno sodišče, ki odloča o zadevi, pri čemer mora to naravo upoštevati in se sklicevati na vse okoliščine, ki so obstajale v času sklepanja pogodbe.

Tako mora pri pogodbah o pravnih storitvah nacionalno sodišče pri presoji jasnosti in razumljivosti pogodbenih določil v skladu s členom 5, prvi stavek, Direktive 93/13 upoštevati posebno naravo storitev in mora v skladu z drugim stavkom tega člena v dvomu sprejeti razlago, ki je za potrošnika najugodnejša.

(Glej točki 33 in 34.)